

H2 גבל GAVAL (5/262) rajoittua (luonnos)

2 HEPREA, SANAT, <https://www.gen.fi/h2.html>

H2 ג GIMEL, <https://www.gen.fi/h2-g.html>

H2 גב GIMEL–BET, <https://www.gen.fi/h2-gb.html>

H2 גבל gaval (5/262) rajoittua
<https://www.gen.fi/h2-gbl.html>

SISÄLLYSLUETTELO

0. Tallenteet
1. Ensimmäinen esiintymä
2. Sukulaiset (kesken)
3. Verbi Tanachissa
  - 3.1 Gaval, asettaa raja
  - 3.2 Higbil, merkitä raja
4. Muut sanat Tanachissa (4)
  - 4.1 Gvul, rajattu alue, raja
  - 4.2 Gvula, raja
  - 4.3 Gavlut, punotun köyden muotoinen reunus
  - 4.4 Migbalot, punotun köyden muotoiset reunat
5. Eris- ja kansallisuusnimet Tanachissa (3)
  - 5.1 Gval, Gebal
  - 5.2 Gval, Gebal (Byblos)
    - 5.2.1 Givli, gebalilainen
6. Verbi myöhemmässä hepreassa
  - 6.1 ^I asettaa raja
  - 6.2 ^{II} kiertää, punoa
  - 6.3 ^{III} sekoittaa, vaivata taikinaa
7. Muita sanoja myöhemmässä hepreassa
8. Muistisana "gobeliini"
9. Gaval-juuri nykyheprealaisessa UT:n käännöksessä

0. TALLENTEET JA DOKUMENTIT

Kristus kirjaimissa 11, Gimel 6/6, 26.11.2017 (0.25)

AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/pki14tzcukkz/>

Youtube-video: <https://youtu.be/2Bmr934kgkI>

Tekstitiedostot: <https://www.gen.fi/h6k-3-gimel.html>

<https://www.gen.fi/h2-gbl.html>

H2 גמל gamal (37/114) viedä loppuun

<https://www.gen.fi/h2-gml.html>

H7 גבל Gval (Geval, Byblos)

<https://www.gen.fi/h7-gbl.html>

1. ENSIMMÄINEN ESIINTYMÄ

גבל גַבַל gaval v. (5x, H1315, 2. Moos. 19:12) asettaa raja, rajoittaa, rajoittua, olla reunassa, ulottaa hallintovalta, **to set borders, extend dominion**

Niin Herra sanoi Moosekselle: "Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja peskoot he vaatteensa. 11 Ja olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi; sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain vuorelle. 12 Ja merkitse raja (vehigbalta) kansalle yltympäri ja sano: 'Varokaa nousemasta vuorelle tahi koskettamasta sen juureen. Jokainen, joka vuoreen koskee, rangaistakoon kuolemalla. 13 Älköön kenenkään käsi häneen koskeko, vaan hänet kivitettäköön tai ammuttakoon kuoliaaksi. Olipa eläin tai ihminen, ei se saa jäädä eloon.' Vasta kun pitkä torven puhallus kuuluu, he nouskoot vuorelle." (2. Moos. 19:10–13)

וְהִגַּבְלֹתָ אֶת־הָעָם סְבִיב לְאֹמֶר
הַשְּׂמֵרוּ לָכֶם עֲלֹת בְּהָר וְנִגַּע בְּקִצְהוּ
כָּל־הַנִּגַּע בְּהָר מוֹת יוֹמָת:
שְׁמוֹת י"ט י"ב

2. SUKULAISET (luonnos)

H2 גמל gamal (37/114) viedä loppuun
<https://www.gen.fi/h2-gml.html>

3. VERBI TANACHISSA

3.1 GAVAL, ASETTAA RAJA

pa. גבל גַבַל gaval (3x, 5. Moos. 19:14, Joos. 18:20, Sak. 9:2) asettaa raja, vetää raja, rajoittaa, rajoittua, **to border (upon), bound, draw a boundary line, set a limit, fix a landmark, form the boundary, be bordered upon, be adjoined**, terminare, adiacere

Älä siirrä lähimmäisesi rajaa, jonka ensimmäiset ovat määränneet (gavlu) sinun perintöosallesi siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi. (5. Moos. 19:14, käännöskorjaus)

לֹא תִסֵּיג גְבוּל־רֵעֶךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רֵאשֻׁנִים
בְּנִחְלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ:
דְּבָרִים י"ט י"ד

Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä, 20 apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus. (Ef. 2:19–20)

Jättäkäämme sen tähden Kristuksen opin perustus paikalleen ja pyrkikäämme täydellisyyteen, ryhtymättä taas uudestaan laskemaan perustusta: parannusta kuolleista töistä ja uskoa Jumalaan, 2 oppia kasteista ja kätenpäällepanemisesta, kuolleitten ylösnousemisesta ja iankaikkisesta tuomiosta. (Hepr. 6:1–2, käännöskorjaus)

3.2 HIGBIL, MERKITÄ RAJA

hif. הגביל הגביל higbil (2x, 2. Moos. 19:12, 23) merkitä tai määrätä raja, **to set a boundary, set bounds, limit, restrict, termino saepire**, MH rajoittaa, määrittellä, **to define, confine**, NH määrätä, asettaa tai päättää aika, **to set, fix, appoint time**

Jeesus sanoi hänelle (Magdalan Marialle): "Älä Minuun koske, sillä en Minä ole vielä mennyt ylös Isäni luokse; mutta mene Minun veljeni luokse ja sano heille, että Minä menen ylös, Minun Isäni luokse ja teidän Isänne luokse, ja Minun Jumalani luokse ja teidän Jumalanne luokse." (Joh. 20:17)

4. MUUT SANAT TANACHISSA (4)

4.1 GVUL, RAJATTU ALUE, RAJA

גְּבוּל, גְּבֻל, גְּבוּל gvul mask. (240x, H1302, 1. Moos. 23:17)
 rajattu alue, raja, rajamerkki, rajavuori, aita, **boundary, barrier, fence, border, frontier, territory, province, limit, limes, fines**

גְּבוּלִים gvulim mon.

NH myös גְּבוּלוֹת gvulot

NH bli gvul, lelo gvul, rajattomasti, loputtomasti, **endless**

בְּלִי גְּבוּל בְּלִי גְּבוּל, לֹא גְּבוּל לֹא גְּבוּל

Niin Efronin vainio, joka on Makpelassa itään päin Mamresta, sekä vainio että siellä oleva luola ynnä kaikki puut, jotka kasvoivat vainiolla, koko sillä alueella (gvulo), 18 joutuivat Aabrahamin omaksi kaikkien heettiläisten nähden, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista. (1. Moos. 23:17–18)

וַיָּקָם שֵׂדֶה-עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה אֲשֶׁר לְפָנַי-מִמְרָא
 הַשְּׂדֵה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בוּ וְכָל-הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה
 אֲשֶׁר בְּכָל-גְּבוּלוֹ סָבִיב:
 בְּרֵאשִׁית כ"ג י"ז

4.2 GVULA, RAJA

גְּבוּלָה, גְּבֻלָּה, גְּבוּלָה gvula fem. (10x, H1303, 5. Moos. 32:8) raja,
 rajattu alue, reuna, **boundary, border, territory, limes, fines**

4.3 GAVLUT, PUNOTUN KÖYDEN MUOTOINEN REUNUS

גְּבוּלוֹת [גְּבֻלָּת] gavlut fem. (2x, H1319,
 2. Moos. 28:22, 39:15) BH (punotun köyden muotoinen taottu) reunus, NH
 punonta, palmikointi, tiiviys, **twisted, wreathed work, compactness**

(= קְלִיעָה קְלִיעָה קְלִיעָה) klia, שְׂזִירָה shezira)
 sharshot gavlut (2x) reunaketjut

שְׂרֵשֶׁת-גְּבֻלַת שְׂרֵשֶׁת גְּבֻלַת

4.4 MIGBALOT, PUNOTUN KÖYDEN MUOTOISET REUNAT

מִגְבָּלוֹת מִגְבָּלוֹת migbalot fem. mon. (1x, H3806, 2. Moos. 28:14)

(punotun köyden muotoon taotut) reumat; punokset, kiertämällä punotut nauhat, taotut metallipunokset tai -ketjut, **twisted cords, forged chains, funiculi**

Hirsch: **extensions that form extreme ends** (jatkeet, jotka muodostavat uloimmat osat)

מִגְבֵּלוֹת מִגְבֵּלוֹת migbelet fem. punos]

5. ERIS- JA KANSALLISUUSNIMET TANACHISSA (3)

5.1 GVAL, GEBAL

גְּבַל גְּבַל Gval erisn. paik. (1x, H1317, Ps. 83:8) Gebal, "raja", "rajavuoristo", vuoristoinen alue Kuolleenmeren eteläpuolella, Petran kaupungista pohjoiseen, kreik. Γεβαληνή Gebaleenee, arab. Džibal [Jibal] "vuoret", yks. džabal [jabal] vuori)

5.2 GVAL, GEBAL (BYBLOS)

גְּבַל גְּבַל Gval erisn. paik. (1x) Gebal, Byblos

H7 גבל Gval (Gebal, Byblos)
<https://www.gen.fi/h7-gbl.html>

5.2.1 GIVLI, GEBALILAINEN

גִּבְלִי גִבְלִי givli kansallisuusn. (2x) gebalilainen, bybloslainen

6. VERBI MYÖHEMMÄSSÄ HEPREASSA

6.1 ^I ASETTAA RAJA

nif. נגבל נגבל nigbal MH olla rajoitettu, tulla rajatuksi, saada rajat,
to be bounded, bordered, confined

hitp. התגבל התגבל hitgabel NH rajoittua

huf. הוגבל הוגבל hugbal MH olla rajattu, saada rajat, to be bordered,
NH olla rajoitettu, määrätty, asetettu, to be limited, restricted, set,
appointed (of time)

6.2 ^{II} KIERTÄÄ, PUNOA

denom., katso kohdat 4.3 ja 4.4

6.3 ^{III} SEKOITTAÄ, VAIVATA TAIKINAA

lainasana aram. ja syyr. גבל

pa. גבל גבל gaval PBH sekoittaa, alustaa tai vaivata taikinaa, to knead, mix

nif. נגבל נגבל nigbal MH tulla sekoitetuksi

pi. גיבל גיבל gibel PBH sekoittaa, alustaa tai vaivata taikinaa, muovata,
to mix, knead, mold

hif. הגביל הגביל higbil PBH sekoittaa, alustaa tai vaivata taikinaa,
to mix, knead

7. MUITA SANOJA MYÖHEMMÄSSÄ HEPREASSA

גיבול גיבול gibul mask. PBH taikinan yms. sekoittaminen, vaivaaminen,
alustus, teko, nesteeseen sekoittaminen, kneading, mixing

גבולי גבולי gvuli adj. NH rajalinjalla oleva, bordering, borderline

גַּבַּל גָּבַל gabal mask. ammattinimi PBH taikinan tai laastin sekoittaja,
kneader, mixer of concrete

גּוֹבֵל גָּבַל govel mask. PBH raja, border

גִּבְלוֹת גִּבְלוֹת דְּזַבְלוֹת džablaot mask., mon. NHL (arab. דְּזַבַּל džabal [jabal] vuori) mon. kukkulat, vuoret, vuoristo, hills, mountains, range of mountains

(= גִּבְעוֹת גִּבְעוֹת gvaot, הַרִים הַרִים harim)

גַּבְלוּל גַּבְלוּל gavlul mask. dim. PBH taikinapaakku, muta- tai laastimöykky, lump or roll of dough, clod of mud or concrete

גַּבְלוּת גַּבְלוּת gavlut fem. NH punonta, twisting, wreathed work

גַּבְלִית גַּבְלִית gavlit fem. PBH parveke, NH ulkonema, pullistuma, kyhmy, köli, balcony, carina, protuberance

הַגְּבֵל הַגְּבֵל hegbel mask. NH rajoitus, restriction, restraint

הַגְּבָלָה הַגְּבָלָה hagbala fem. PBH rajoitus, rajoittaminen, rajan määrittäminen, supistaminen, MH määritelmä, limitation, restriction, delimitation, demarcation, definition

shloshet jemei hagbala helluntaijuhlaa edeltävät kolme päivää

שְׁלֹשֶׁת-יָמֵי-הַגְּבָלָה שְׁלוֹשֶׁת יָמֵי הַגְּבָלָה

מִגְּבֹל מִגְּבֹל migbol mask. NH rajat, kirjo, ala, alue, range, compass, gamut

migbol hakol ääniala

מִגְּבֹל-הַקּוֹל מִגְּבֹל הַקּוֹל

מגביל מגביל magbil adj. (hif. partis.) NH mask. rajoittava, rajoitus, attributiivi, **restrictive, limiting, qualifying, attributive**

מוגבל מוגבל mugbal adj. (huf. partis.) MH rajoittunut, rajoitettu, vammainen, **bordered, limited, restricted, bounded, confined, handicapped**

מגובל מגובל megubal adj. (pu. partis.) PBH (nesteeseen) sekoitettu, **kneaded, mixed**

מגבלה מגבלה magbela fem., instr.pref. NH sementti- tai betonimylly, **concrete mixer**

מגבלה מגבלה migbala fem. rajoitus; punontatyö, **limitation, restriction, disadvantage; twisted work, cord, string**

מוגבלה מוגבלה mugbala fem. NH raja, rajoittaminen, **limit, limitation**

מוגבלות מוגבלות mugbalut fem. NH rajoittuneisuus, vammaisuus, **limitedness, state of being handicapped, being limited**

8. MUISTISANA "GOBELIINI"

gobeliini, käsin kudottu seinäverho, kudος, kuvakudos

גובלן גובלן goblen mask. NHL gobeliini, kudottu seinäverho, **tapestry**

Gobeliini-sana johtuu ranskalaisesta tekstiilitehtailijasuvun nimestä Gobelin. Samalla se kuitenkin toimii muistisanana gaval-juuren toisesta merkityksestä "punoa, palmikoida".

9. GAVAL-JUURI NYKYHEPREALAISESSA UT:N KÄÄNNÖKSESSÄ

26 Hän on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä. Hän on säätänyt heille määrättyt ajat ja heidän asumisensa rajat,

27 että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää – hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä;

28 sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niin kuin myös muutamat teidän runoilijoistanne ovat sanoneet: "Sillä me olemme myös hänen sukuansa." (Ap. t. 17:26–28)

מֵאָדָם אֶחָד הוּא יֵצֵר אֶת-כָּל-עַמְּיִי-בְּנֵי-אָדָם
 לְהוֹשִׁיבָם עַל פְּנֵי-כָל-הָאָרֶץ,
 וַיַּעַד זְמַנִּים קְבוּעִים וְקִבְעֵ אֶת-גְּבוּלוֹת מוֹשְׁבָם
 מֵעֲשֵׂי הַשְּׁלִיחִים י"ז כ"ו